

La Unió Sindical d'Andorra (USdA) i la Confederació Empresarial Andorrana (CEA), representant –respectivament– les organitzacions sindicals i empresarials que fan part del Consell Econòmic i Social, han negociat i pactat el següent:

Acord per a la reforma del títol IV de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals

Antecedents

El desembre del 2018 el Consell General va aprovar la Llei 31/2018, de relacions laborals, que incloïa entre els objectius “el foment del marc negociador col·lectiu en el si de l'empresa”. A aquest efecte, el títol IV de la Llei regula els drets col·lectius dels assalariats i el títol V, la negociació col·lectiva pròpiament dita.

Tot i així, transcorreguts més de sis anys des de l'entrada en vigor de la norma esmentada, s'han produït molt pocs avenços en matèria de representació col·lectiva dels assalariats del sector privat. En poques empreses s'han dut a terme processos electorals per escollir els representants dels assalariats i no s'han creat organitzacions sindicals de caràcter sectorial.

A partir de la constatació d'aquesta realitat, a finals del 2024 el Consell Econòmic i Social va emplaçar les organitzacions sindicals i empresarials a estudiar mesures per incentivar la representació i la negociació col·lectives a les empreses del sector privat.

A aquest efecte, els representants sindicals i empresarials han dut a terme un procés de negociació encaminat a introduir mesures al títol IV de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals, per tal de facilitar el procés d'elecció dels representants dels assalariats, i que es resumeix en els següents:

Punts principals de la proposta de reforma

L'acord assolit preveu la introducció de diversos canvis a la Llei, tots encaminats a simplificar el procediment i a donar més garanties als assalariats que decideixin impulsar el procés d'elecció.

En aquest sentit, s'estén la figura del delegat dels assalariats a totes les empreses de fins a 30 assalariats. Fins ara, aquesta figura estava reservada a empreses d'entre 11 i 30 treballadors i les empreses de fins a 10 empleats només tenien prevista la figura de l'assalariat amb mandat, que queda suprimida en aquesta proposta.

Per a les empreses de més de 30 assalariats, es manté el nombre de membres dels comitès d'empresa; es permet, però, que el comitè es pugui constituir amb un nombre inferior si no hi ha cap candidatura que assoleixi el nombre previst per la Llei. D'aquesta manera, es facilita que es puguin constituir comitès d'empresa sense que hi hagi un menyscapte en els drets de representació dels assalariats.

En tots els casos, s'estén la garantia contra el comiat de què ja gaudien els representants dels assalariats a totes les persones que –malgrat no haver estat escollides– han presentat la seva candidatura en un procés electoral, i es limita aquesta garantia als sis mesos posteriors a la celebració de les eleccions. D'aquesta manera es dona una millor cobertura als assalariats que vulguin dur a terme un procés electoral al si de l'empresa.

L'acord assolit també modifica la limitació de mandats dels representants dels assalariats, permetent que se superi el límit de dos mandats consecutius si no es presenten candidats alternatius. A més, es clarifica el procediment que cal seguir en cas de cobertura d'una vacant d'un representant dels assalariats, establint que el relleu s'ha de comunicar per escrit a l'autoritat competent en matèria laboral.

El punt en què la reforma proposada té un abast més profund és en la regulació de la promoció de les eleccions. L'inici del procés electoral estava, fins ara, limitat a la

iniciativa dels assalariats, reunits en assemblea, a través d'una organització sindical representativa o mitjançant la recollida pública de signatures. La reforma proposada inclou dos supòsits més: d'una banda, permetre que sigui l'empresari qui promogui les eleccions al si de l'empresa, estalviant a la part assalariada una part de la tramitació que s'ha de seguir; d'altra banda, s'habilita una via mitjançant la qual una part de la plantilla, equivalent al 10%, es pot adreçar de manera confidencial al Departament de Treball per tal que convoqui el procés electoral en una empresa determinada. Així mateix, es redueix del 15% al 10% de la plantilla el percentatge de signatures que cal recollir per iniciar el procés electoral.

També es proposa modificar la regulació de la constitució de la mesa electoral, per adaptar-la a la desaparició de la figura de l'assalariat amb mandat.

Finalment, se substitueix la disposició final primera de la Llei 31/2018, que preveia l'elecció de delegats dels assalariats i de comitès d'empresa durant el primer any de vigència de la norma –període que va expirar el gener del 2020 sense cap avenç significatiu– per una nova disposició final en què s'emplaça les organitzacions sindicals i empresarials a dur a terme accions d'informació prop dels assalariats del sector privat i s'estableix un mecanisme d'avaluació de l'efectivitat dels canvis introduïts a la legislació laboral.

Tot i que la matèria que fa objecte d'aquest acord se circumscriu al títol IV de la Llei 31/2018, del 6 de desembre, de relacions laborals, l'USDA i la CEA fan constar les següents:

Consideracions preliminars

Per la part sindical, l'USdA considera que el dèficit de representació dels assalariats al sector privat obeeix a causes més profundes, i que caldria abordar una reforma general de la legislació que regeix les relacions laborals i l'acció sindical i patronal. Tot i així, s'entén que la proposta de reforma acordada amb la part patronal representa un avenç i s'accepta circumscriure aquesta reforma al títol IV de la Llei, sense que això signifiqui una renúncia a continuar reclamant canvis més profunds.

Per la part patronal, la CEA considera que la legislació laboral de què Andorra es va dotar el 2018 compleix els estàndards internacionals i que l'escassa representació dels assalariats al sector privat cal anar a buscar-la en causes que van més enllà del marc normatiu, com la manca d'una tradició sindical al país, la mida de les empreses i l'elevada rotació en les plantilles, especialment del sector serveis. Tot i així, des de la patronal s'ha decidit acordar aquesta reforma per facilitar l'elecció dels representants dels assalariats i el diàleg social en el si de l'empresa.

Fetes aquestes consideracions, a continuació es detallen les

Propostes de reforma del títol IV de la llei de relacions laborals

Redacció Llei 31/2018	Redacció proposada
Article 107. Delegats dels assalariats i assalariats amb mandat 1. Els assalariats que pertanyin a empreses que tinguin entre 11 i 30 assalariats elegeixen entre ells, mitjançant sufragi lliure, personal, secret i directe, un delegat dels assalariats. 2. Els assalariats que pertanyin a empreses que tinguin 10 o menys assalariats poden designar entre ells, mitjançant sufragi lliure, personal, secret i directe un assalariat amb mandat per	Article 107. Delegats dels assalariats 1. Els assalariats que pertanyin a empreses de fins a 30 assalariats elegeixen entre ells, mitjançant sufragi lliure, personal, secret i directe, un delegat dels assalariats.

negociar amb l'empresa acords puntuals i específics, o acords o convenis col·lectius, quan escaigui.	
Article 108. Comitè d'empresa 1. Els assalariats que pertanyin a empreses amb més de 30 assalariats elegeixen entre ells, mitjançant sufragi lliure, personal, secret i directe, un nombre de membres del comitè d'empresa d'acord amb l'escala següent: a) A les empreses de 31 a 49 assalariats: 3 membres. b) A les empreses de 50 a 99 assalariats: 5 membres. c) A les empreses de 100 a 199 assalariats: 7 membres. d) A les empreses de 200 a 499 assalariats: 9 membres. e) A les empreses de més de 500 assalariats: 11 membres. 2. Els llocs del comitè d'empresa es reparteixen proporcionalment segons el nombre d'assalariats que formen els dos col·legis electorals, un que integra els comandaments, els tècnics i els administratius i un altre que integra la resta d'assalariats. 3. El comitè d'empresa és un òrgan col·legiat que pren les decisions per majoria dels seus membres i actua de manera mancomunada en les seves relacions amb l'empresa. 4. Els membres del comitè d'empresa nomenen entre ells, com a mínim, un president que n'exerceix la representació, i un secretari. 5. En cas d'empat el president disposa de vot de qualitat.	Article 108. Comitè d'empresa 1. Els assalariats que pertanyin a empreses amb més de 30 assalariats elegeixen entre ells, mitjançant sufragi lliure, personal, secret i directe, un nombre de membres del comitè d'empresa d'acord amb l'escala següent: a) A les empreses de 31 a 49 assalariats: 3 membres. b) A les empreses de 50 a 99 assalariats: 5 membres. c) A les empreses de 100 a 199 assalariats: 7 membres. d) A les empreses de 200 a 499 assalariats: 9 membres. e) A les empreses de més de 500 assalariats: 11 membres. 2. En cas de no assolir-se el nombre d'assalariats indicats en el punt anterior, es permetrà la presentació de llistes a efectes de constituir el comitè d'empresa amb un nombre inferior de membres. 3. Els llocs del comitè d'empresa es reparteixen proporcionalment segons el nombre d'assalariats que formen els dos col·legis electorals, un que integra els comandaments, els tècnics i els administratius i un altre que integra la resta d'assalariats. 4. El comitè d'empresa és un òrgan col·legiat que pren les decisions per majoria dels seus membres i actua de manera mancomunada en les seves relacions amb l'empresa. 5. Els membres del comitè d'empresa nomenen entre ells, com a mínim, un president que n'exerceix la representació, i un secretari.

	6. En cas d'empat el president disposa de vot de qualitat.
Article 111. Garanties Els delegats dels assalariats, els membres del comitè d'empresa i, si escau, els assalariats amb mandat gaudeixen de les garanties de protecció i de disponibilitat de temps següents per al desenvolupament correcte de les seves funcions: a) No poden ser acomiadats ni sancionats durant l'exercici de les seves funcions ni, posteriorment, dins un període equivalent, com a mínim, a la meitat de la durada de l'exercici del mandat, amb un màxim de dos anys des del final del mandat excepte si s'ha acabat per revocació o dimissió, si l'acomiadament o la sanció es basa en l'acció de la persona assalariada en l'exercici de la funció de representació, sense perjudici de les causes d'acomiadament disciplinari recollides a l'article 87. Tampoc poden ser objecte de discriminació pel que fa a la seva promoció econòmica o professional a causa de la tasca de representació. b) Tenen prioritat de permanència a l'empresa respecte dels altres assalariats davant un acomiadament que respongui a una necessitat d'amortització de llocs de treball per raons econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció. c) És obligatòria l'obertura d'un expedient contradictori en el supòsit de sancions per faltes greus o molt greus, sempre que la sanció no es basi en l'acció de la persona assalariada en l'exercici de la funció de representació. L'obertura de l'expedient comporta l'oportunitat de fer al·legacions tant a la persona interessada	Article 111. Garanties Els delegats dels assalariats i els membres del comitè d'empresa gaudeixen de les garanties de protecció i de disponibilitat de temps següents per al desenvolupament correcte de les seves funcions: a) No poden ser acomiadats ni sancionats durant l'exercici de les seves funcions ni, posteriorment, dins un període equivalent, com a mínim, a la meitat de la durada de l'exercici del mandat, amb un màxim de dos anys des del final del mandat excepte si s'ha acabat per revocació o dimissió, si l'acomiadament o la sanció es basa en l'acció de la persona assalariada en l'exercici de la funció de representació, sense perjudici de les causes d'acomiadament disciplinari recollides a l'article 87. Tampoc poden ser objecte de discriminació pel que fa a la seva promoció econòmica o professional a causa de la tasca de representació. b) Tampoc poden ser acomiadats ni sancionats, dins un període màxim de sis mesos els assalariats que han presentat la seva candidatura i no han resultat elegits. c) Tenen prioritat de permanència a l'empresa respecte dels altres assalariats davant un acomiadament que respongui a una necessitat d'amortització de llocs de treball per raons econòmiques, tècniques, organitzatives o de producció. d) És obligatòria l'obertura d'un expedient contradictori en el supòsit de sancions per faltes greus o molt greus, sempre que la sanció no es basi en l'acció de la persona assalariada en

com a la resta de delegats dels assalariats o de membres del comitè d'empresa, si escau. d) Tenen dret a expressar les seves opinions en matèries relatives a la representació, i també a publicar i distribuir, sense pertorbar el desenvolupament normal del treball, publicacions d'interès laboral o social. e) Disposen individualment d'un crèdit d'hores mensuals retribuïdes per a l'exercici de les seves funcions de representació, la utilització de les quals s'ha de comunicar a l'empresari amb una antelació mínima de set dies naturals. Aquest crèdit d'hores depèn del nombre d'assalariats de l'empresa i és el següent: - A les empreses que tenen fins a 10 assalariats: el temps necessari per exercir el seu mandat, amb un màxim de 2 hores mensuals. - A les empreses que tenen d'11 a 99 assalariats: 4 hores mensuals. - A les empreses que tenen de 100 a 199 assalariats: 6 hores mensuals. - A les empreses que tenen de 200 a 499 assalariats: 8 hores mensuals. - A les empreses amb 500 assalariats o més: 10 hores mensuals. f) Disposen individualment d'un crèdit suficient d'hores retribuïdes mentre duri el procés de negociació col·lectiva.	l'exercici de la funció de representació. L'obertura de l'expedient comporta l'oportunitat de fer al·legacions tant a la persona interessada com a la resta de delegats dels assalariats o de membres del comitè d'empresa, si escau. e) Tenen dret a expressar les seves opinions en matèries relatives a la representació, i també a publicar i distribuir, sense pertorbar el desenvolupament normal del treball, publicacions d'interès laboral o social. f) Disposen individualment d'un crèdit d'hores mensuals retribuïdes per a l'exercici de les seves funcions de representació, la utilització de les quals s'ha de comunicar a l'empresari amb una antelació mínima de set dies naturals. Aquest crèdit d'hores depèn del nombre d'assalariats de l'empresa i és el següent: - A les empreses que tenen fins a 10 assalariats: el temps necessari per exercir el seu mandat, amb un màxim de 2 hores mensuals. - A les empreses que tenen d'11 a 99 assalariats: 4 hores mensuals. - A les empreses que tenen de 100 a 199 assalariats: 6 hores mensuals. - A les empreses que tenen de 200 a 499 assalariats: 8 hores mensuals. - A les empreses amb 500 assalariats o més: 10 hores mensuals. g) Disposen individualment d'un crèdit suficient d'hores retribuïdes mentre duri el procés de negociació col·lectiva.
Article 112. Durada del mandat, revocació i substitució 1. La durada del mandat dels membres del comitè d'empresa i dels delegats dels assalariats és de quatre anys, amb un límit de	Article 112. Durada del mandat, revocació i substitució 1. La durada del mandat dels membres del comitè d'empresa i dels delegats dels assalariats és de quatre anys, amb un límit de

dos mandats consecutius. Al final de cada mandat s'han de promoure unes noves eleccions.

Els membres del comitè d'empresa i els delegats dels assalariats es mantenen en funcions, en l'exercici de les seves competències i amb les garanties corresponents fins que no es promoguin i celebrin noves eleccions, dins un període màxim de sis mesos.

2. Els membres del comitè d'empresa i els delegats dels assalariats poden ser revocats durant el seu mandat, per acord de l'assemblea d'assalariats, que ha de ser convocada a l'efecte per un mínim d'un 25% dels assalariats amb dret de sufragi. La revocació del mandat, que pot abastar tots o alguns membres del comitè d'empresa o delegats dels assalariats, només es pot acordar per un nombre d'assalariats que representi almenys la meitat més un dels assalariats amb dret de sufragi a l'empresa, pertanyents al seu col·legi electoral, mitjançant sufragi lliure, personal, secret i directe. No es poden revocar els membres del comitè d'empresa i els delegats dels assalariats fins tres mesos després que hagin estat elegits, i tampoc si s'està negociant un acord o un conveni col·lectiu.

La revocació també es pot acordar en qualsevol assemblea d'assalariats, amb independència de qui l'hagi convocat i de quin sigui l'ordre del dia previst, si es planteja durant la celebració de l'assemblea i s'adopta amb els mateixos requisits establerts al paràgraf anterior.

Un cop plantejada la revocació, si no aconsegueix el suport de la majoria exigida, no es pot plantejar novament la revocació dels

dos mandats consecutius. Dit límit, no serà d'aplicació en el cas que en les eleccions no concorrin altres candidats que no hagin superat aquest límit, i que siguin suficients per cobrir les places vacants del comitè. Al final de cada mandat s'han de promoure unes noves eleccions.

Els membres del comitè d'empresa i els delegats dels assalariats es mantenen en funcions, en l'exercici de les seves competències i amb les garanties corresponents fins que no es promoguin i celebrin noves eleccions, dins un període màxim de sis mesos.

2. Els membres del comitè d'empresa i els delegats dels assalariats poden ser revocats durant el seu mandat, per acord de l'assemblea d'assalariats, que ha de ser convocada a l'efecte per un mínim d'un 25% dels assalariats amb dret de sufragi. La revocació del mandat, que pot abastar tots o alguns membres del comitè d'empresa o delegats dels assalariats, només es pot acordar per un nombre d'assalariats que representi almenys la meitat més un dels assalariats amb dret de sufragi a l'empresa, pertanyents al seu col·legi electoral, mitjançant sufragi lliure, personal, secret i directe. No es poden revocar els membres del comitè d'empresa i els delegats dels assalariats fins tres mesos després que hagin estat elegits, i tampoc si s'està negociant un acord o un conveni col·lectiu.

La revocació també es pot acordar en qualsevol assemblea d'assalariats, amb independència de qui l'hagi convocat i de quin sigui l'ordre del dia previst, si es planteja durant la celebració de

mateixos membres del comitè d'empresa o delegats dels assalariats almenys fins al cap de sis mesos. 3. Quan es produeix la vacant d'un delegat dels assalariats, s'ha de cobrir per la persona assalariada que hagi obtingut en la votació un nombre de vots immediatament inferior al del delegat que s'ha de substituir, pel temps que resti del mandat. Quan es produeix una vacant d'un membre del comitè d'empresa, s'ha de cobrir per la persona assalariada que hagi obtingut en la votació més vots després del darrer elegit en la llista del col·legi al qual pertany el membre que s'ha de substituir. Si no queden suplents disponibles, s'ha de promoure el procés electoral corresponent per a la vacant que s'hagi de cobrir. Els delegats dels assalariats o el comitè d'empresa han de comunicar al Departament de Treball i a l'empresari la seva substitució o la dels seus membres, amb indicació de les persones substituïda i substituïda i els motius de la substitució, aportant, si escau, els documents acreditatius del procés que s'ha seguit per al nomenament del substitut.	l'assemblea i s'adopta amb els mateixos requisits establerts al paràgraf anterior. Un cop plantejada la revocació, si no aconsegueix el suport de la majoria exigida, no es pot plantejar novament la revocació dels mateixos membres del comitè d'empresa o delegats dels assalariats almenys fins al cap de sis mesos. 3. Només serà efectiva la vacant d'un delegat dels assalariats o d'un membre del comitè d'empresa quan es comuniqui per escrit a l'autoritat competent en matèria laboral la seva dimissió o cessament. 4. Quan es produeix la vacant d'un delegat dels assalariats, s'ha de cobrir per la persona assalariada que hagi obtingut en la votació un nombre de vots immediatament inferior al del delegat que s'ha de substituir, pel temps que resti del mandat. Quan es produeix una vacant d'un membre del comitè d'empresa, s'ha de cobrir per la persona assalariada que hagi obtingut en la votació més vots després del darrer elegit en la llista del col·legi al qual pertany el membre que s'ha de substituir. Si no queden suplents disponibles, s'ha de promoure el procés electoral corresponent per a la vacant que s'hagi de cobrir. Els delegats dels assalariats o el comitè d'empresa han de comunicar al Departament de Treball i a l'empresari la seva substitució o la dels seus membres, amb indicació de les persones substituïda i substituïda i els motius de la substitució, aportant, si escau, els documents acreditatius del procés que s'ha seguit per al nomenament del substitut.
Article 113. Promoció d'eleccions	Article 113. Promoció d'eleccions

1. Poden promoure eleccions de representants dels assalariats a les empreses:

- a) Els assalariats reunits en assemblea, quan ho decideixin així un nombre d'assalariats que representi, almenys, la meitat més un dels assalariats amb dret de sufragi a l'empresa.
- b) Les organitzacions sindicals integrades com a mínim pel 10% dels delegats dels assalariats o els membres del comitè d'empresa escollits en les eleccions de representants dels assalariats a l'empresa d'un àmbit sectorial d'activitat determinat.
- c) El 15% dels assalariats amb dret de sufragi, quan ho demanin per escrit amb les signatures corresponents.

2. Els qui promoguin eleccions ho han de comunicar a l'empresa i al Departament de Treball, amb una antelació mínima de trenta dies naturals a la data prevista d'inici del procés electoral.

3. A partir de la comunicació s'inicien els tràmits per a la constitució de la mesa electoral. En qualsevol cas, el procés electoral no pot començar fins al cap d'un mes del registre de la comunicació, i tampoc quan ja han transcorregut tres mesos del mateix registre de la comunicació.

4. El Departament de Treball exposa públicament les comunicacions presentades i en facilita una còpia a les organitzacions sindicals que ho sol·licitin.

5. Les eleccions per renovar la representació per fi del mandat dels representants només es poden promoure durant els últims dos mesos del mandat.

6. Es poden promoure eleccions parcials per dimissions, revocacions o ajustaments de la

1. Poden promoure eleccions de representants dels assalariats a les empreses:

- a) Els assalariats reunits en assemblea, quan ho decideixin així un nombre d'assalariats que representi, almenys, la meitat més un dels assalariats amb dret de sufragi a l'empresa.
- b) Les organitzacions sindicals integrades com a mínim pel 10% dels delegats dels assalariats o els membres del comitè d'empresa escollits en les eleccions de representants dels assalariats a l'empresa d'un àmbit sectorial d'activitat determinat.
- c) El 10% dels assalariats amb dret de sufragi, quan ho demanin per escrit amb les signatures corresponents.
- d) L'empresari, seguint els mateixos tràmits previstos als articles 116 i següents.
- e) El Departament de Treball podrà convocar les eleccions a petició d'un nombre d'assalariats equivalent al 10% dels assalariats amb dret a sufragi. Aquesta petició podrà efectuar-se pels assalariats de manera confidencial, havent de verificar el Departament de Treball que els assalariats que ho interessin compleixen amb els requisits legals a tal efecte, és a dir que es tracti de persones assalariades de l'empresa en qüestió, que arriben al nombre d'assalariats per promoure les eleccions, que l'empresa no disposi ja d'un comitè d'empresa o delegat dels assalariats amb un mandat en vigor i que no hi hagi un procés electoral ja iniciat.

2. Els qui promoguin eleccions ho han de comunicar al Departament de Treball i, segons s'escaigui, a l'empresa o als assalariats, amb una antelació mínima de trenta dies naturals a la data prevista d'inici del procés electoral.

representació per increment de plantilla. En el cas de disminució en el nombre d'assalariats de la plantilla que afecti el nombre de representants, la reducció del nombre de representants és aplicable a partir del procés electoral següent. 7. Si hi ha diversos promotors que concorren per organitzar eleccions en una mateixa empresa, es considera vàlida la primera convocatòria registrada.	3. A partir de la comunicació s'inicien els tràmits per a la constitució de la mesa electoral. En qualsevol cas, el procés electoral no pot començar fins al cap d'un mes del registre de la comunicació, i tampoc quan ja han transcorregut tres mesos del mateix registre de la comunicació. 4. El Departament de Treball exposa públicament les comunicacions presentades i en facilita una còpia a les organitzacions sindicals que ho sol·licitin. 5. Les eleccions per renovar la representació per fi del mandat dels representants només es poden promoure durant els últims dos mesos del mandat. 6. Es poden promoure eleccions parcials per dimissions, revocacions o ajustaments de la representació per increment de plantilla. En el cas de disminució en el nombre d'assalariats de la plantilla que afecti el nombre de representants, la reducció del nombre de representants és aplicable a partir del procés electoral següent. 7. Si hi ha diversos promotors que concorren per organitzar eleccions en una mateixa empresa, es considera vàlida la primera convocatòria registrada.
Article 116. Mesa electoral 1. A les empreses que tenen entre 11 i 30 assalariats es constitueix una mesa electoral amb un únic col·legi electoral. A les empreses amb més de 30 assalariats en què s'han d'elegir els membres del comitè d'empresa, es constitueix una mesa electoral per cada 150 assalariats amb dret de sufragi o fracció d'aquest nombre, per cada col·legi electoral, un que integra els comandaments, els	Article 116. Mesa electoral 1. A les empreses que tenen fins a 30 assalariats es constitueix una mesa electoral amb un únic col·legi electoral. A les empreses amb més de 30 assalariats en què s'han d'elegir els membres del comitè d'empresa, es constitueix una mesa electoral per cada 150 assalariats amb dret de sufragi o fracció d'aquest nombre, per cada col·legi electoral, un que integra els comandaments, els

tècnics i els administratius, i un altre que integra la resta d'assalariats. 2. La mesa està composta per tres membres: la persona assalariada de més antiguitat a l'empresa, que ocupa la presidència, i els assalariats de més i menys edat, que són els vocals. La persona assalariada de menys edat actua com a secretari. Es designen com a suplents els qui els segueixen en l'ordre fixat d'antiguitat o edat. Els components de la mesa no poden ser candidats. Si un component de la mesa vol ser candidat, l'ha de substituir el suplent que correspongui segons el cas. 3. En les eleccions de membres del comitè d'empresa i de delegats dels assalariats cada candidat pot nomenar un interventor per mesa, perquè assisteixi a la votació i a l'escrutini. 4. L'empresa pot designar un interventor per mesa, perquè assisteixi a la votació i a l'escrutini.	tècnics i els administratius, i un altre que integra la resta d'assalariats. 2. La mesa està composta per tres membres: la persona assalariada de més antiguitat a l'empresa, que ocupa la presidència, i els assalariats de més i menys edat, que són els vocals. La persona assalariada de menys edat actua com a secretari. Es designen com a suplents els qui els segueixen en l'ordre fixat d'antiguitat o edat. Els components de la mesa no poden ser candidats. Si un component de la mesa vol ser candidat, l'ha de substituir el suplent que correspongui segons el cas. 3. En les eleccions de membres del comitè d'empresa i de delegats dels assalariats cada candidat pot nomenar un interventor per mesa, perquè assisteixi a la votació i a l'escrutini. 4. L'empresa pot designar un interventor per mesa, perquè assisteixi a la votació i a l'escrutini.
Disposició final primera En el si de les empreses s'han de convocar eleccions per designar els delegats dels assalariats i els membres del comitè d'empresa en el termini màxim d'un any a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.	Disposició final primera Les organitzacions sindicals i les organitzacions empresarials duran a terme accions informatives prop dels assalariats de cada sector productiu per exposar els mecanismes de representació dels assalariats i de negociació col·lectiva. Transcorregut un any des de l'aprovació d'aquesta llei, el Consell Econòmic i Social avaluarà periòdicament l'estat de la representació col·lectiva dels assalariats del sector privat i proposarà, si s'escau, l'adopció de mesures addicionals.

La Unió Sindical d'Andorra i la Confederació Empresarial Andorrana, per mitjà dels respectius secretari general, Sr. Gabriel Ubach Valdívia, i president, Sr. Gerard Cadena Turiella, han assolit aquest acord, el signen i l'elevem al Consell Econòmic i Social, degudament constituït i presidit per la ministra de Presidència, Economia, Treball i Habitatge, M. I. Sra. Conxita Marsol Riart.

A Andorra la Vella, el 23 de setembre del 2025

Per l'USdA

Sr. Joan Torra Vinyal, en representació
del Sr. Gabriel Ubach Valdívia, secretari
general

Per la CEA,

Sr. Gerard Cadena Turiella, president